

STA OP EN GA NAAR DE KONING

Serie Zonde

Misschien zit u hier en bent u al een Ester. Dat is mooi. Maar misschien zit u hier en denkt u wat moet ik met dit verhaal? Ik deel dit verhaal het met u omdat ik in de wereld en ook om ons heen, in Nederland mensen zie die gebukt gaan onder wetgeving en beleid van de machtigen onder ons. De Hamans en de koning Ahasverossen onder ons. De Judeeërs van deze tijd. Ik denk aan de Syrische man die met zijn gezin in een gammele boot op de vlucht is voor bommen maar bij aankomst bij de Griekse grens teruggestuurd wordt naar Turkije omdat er geen plek voor hem is in Europa. Wij hebben het hier goed en dat willen we zo houden ook. Vluchtelingen vormen een bedreiging voor onze welvaart en onze beschaving.

Ik denk aan Marjan, die al twintig jaar in de bijstand zit en daarmee onderdeel is geworden van het granieten bestand. Ik denk aan de 1,2 miljoen Nederlanders die in armoede leven. De 420.000 kinderen in armoede. De 320.000 werkende armen en de 40.000 dak en thuislozen. Ik denk aan de 555.000 huishoudens met problematische schulden. Dat zijn gezinnen die reikhalzend uitzien naar de uitbetaling van vakantiegeld omdat ze dan met hun kinderen naar Zandvoort kunnen en een ijsje voor hen kunnen kopen. Wanneer het vakantiegeld niet verrekend wordt met hun schulden.

Die onder de tafel duiken zodra ze de deurbel horen gaan. Uit angst voor deurwaarders. En de brievenbus ook niet meer legen. Uit angst voor aanmaningen. En brieven van de belastingdienst die hen op een zwarte lijst hebben staan. Uit angst voor een overheid die gegevens over hen verzamelt omdat ze bij voorbaat verdacht zijn van sociale fraude. Ze wonen immers in een wijk waarvan de overheid denkt dat daar veel gefraudeerd wordt. Mensen die hun eigen overheid niet meer kunnen vertrouwen.

Een paar dagen geleden hoorde ik op de radio dat het aantal mensen dat gebruik maakt van de voedselbank weer is toegenomen. En het zouden er zomaar meer kunnen zijn dan we denken omdat veel van hen zich uit schaamte niet melden voor onderzoek. Armoede is meer dan een gebrek aan geld. Het gaat dikwijls gepaard met problemen op andere leefgebieden. Ik wil jullie nu het verhaal vertellen van Peter. Het verhaal van Peter en zijn gezin is opgetekend door Albert Jan Kruiter en Clara Pels in het boek *De dag dat Peter de voordeur dichttimmerde*.

Peter en zijn gezin kwamen in de krant op 22 juni 2012 met hun verhaal. "Peter en Sharon hebben veel problemen en zes kinderen. De oudste drie, Mike, Carla en Mieke zijn respectievelijk achttien, zestien en vijftien jaar oud. Ze komen uit een eerder huwelijk van Peter. Mike heeft zijn opleiding niet afgemaakt. Hij blowt regelmatig. Hij is een paar keer opgepakt en heeft een keer kort vastgezeten. Hoe het precies zit weet Peter niet. Hij denkt dat de politie Mike in de gaten houdt, omdat hij in de harddrugs zou handelen. Dat komt omdat Mike een half jaar geleden omging met iemand die daar nu voor vastzit. Carla, de oudste dochter van zestien, is ontzettend rustig thuis. Je merkt eigenlijk dat ze er amper is. Op school gaat het goed. Haar cijfers zijn prima en haar mentor denkt dat zij wel naar het vwo kan als ze straks klaar is met de havo. Maar dan moet ze wel stoppen met spijbelen, aldus Sharon. Maar dat mag school dan gaan regelen, want ik weet niet hoe dat moet. Haar mentor zal anders genoodzaakt zijn om de leerplichtambtenaar in te schakelen. Mieke is door de kinderrechter onder toezicht van Bureau Jeugdzorg gesteld en er is geen gezinsvoogd voor haar. Die heeft onlangs geregeld dat Mieke voor haar eigen veiligheid is opgesloten in een JeugdzorgPlus-instelling. Ze is een paar keer van huis weggelopen. Een keer heeft Peter haar gevonden in een kraakpand, een andere keer is ze na twaalf dagen door de politie gevonden in Groningen. Volgens de gezinsvoogd was ze in handen van loverboys. Ze is moeilijk, zegt Peter. Net als haar moeder vindt Sharon. Ik vind het rot voor Peter, maar het is wel rustiger in huis sinds zij weg is. Dat is beter voor de kleintjes. Mike, Carla en Mieke zijn fysiek mishandeld en emotioneel verwaarloosd door hun moeder, de ex van Peter. Zij zit nu in een verslavingskliniek om van haar drankverslaving af te komen. Sharon heeft op haar beurt twee kinderen uit een vorige relatie. Danny van zeven jaar oud en Dewi van vier jaar oud. Ze heeft geen contact meer met haar ex. Ze weet niet eens waar hij is. Alimentatie heeft ze nooit ontvangen. Danny heeft veel moeite om mee te komen op school. Hij is nu net in groep drie begonnen. Sharon moet vrij vaak naar school komen, omdat hij vecht en ruziet met andere kinderen. De school vindt dat hij naar het speciaal onderwijs moet en heeft daarover contact opgenomen met de gezinsvoogd van Danny. Dewi is nu ook net begonnen op de basisschool. Haar juf vindt dat zij veel te zwaar is voor haar leeftijd. Dat klopt ook wel, zeg Sharon. Die is net als haar vader. Was ook zo'n dikzak. De juf wil dat Sharon let op wat haar dochter eet. Maar wat denk je, dat gaat toch niet? Als ik me omdraai, zitten ze met een zak chips op de bank en als ik dat niet meer koop heb ik echt geen rust meer hier in huis. Samen hebben Peter en Sharon een zoontje gekregen dat inmiddels twee jaar oud is. Victor. Ook over Victor zijn zorgen. De dokter van het consultatiebureau vindt dat hij te weinig groeit en dat hij nu wel moet leren lopen. Peter: wat wil je? De andere kinderen zijn gek met hem. Ze dragen hem overal mee. Hij krijgt de kans niet om het te leren.

Onlangs hoorde Sharon dat de zevende op komst is. Daarover zijn Peter en beiden verheugd, maar het brengt ook zorgen met zich mee. Want hoeveel een extra kind extra kinderbijslag oplevert, hebben ze grote financiële problemen. Omdat Peter in het verleden schulden heeft gemaakt, houdt een bewindvoerder de gezinsfinanciën in de gaten. De bewindvoerder is door de rechtbank benoemd toen Peter en Sharon in het wettelijk schuldsaneringstraject kwamen, de WSNP. Er is eigenlijk te weinig geld om van te leven vindt het echtpaar en ze doen daarom elke week een beroep op de Voedselbank. Daarnaast is het maar de vraag of ze in de schuldsanering mogen blijven. Volgens de instanties heeft Sharon namelijk gefraudeerd met de bijzondere bijstand. Ze kreeg die bijstand om een nieuwe stofzuiger te kopen maar in plaats daarvan kocht ze winterkleden voor de kinderen en kocht ze gevulde koeken, vanillevla, cola en appelmoes bij de Albert Heijn. Dat deed ze omdat de energieleverancier heeft gezegd dat het gas en de elektriciteit zullen worden afgesloten wegens achterstallige betalingen en illegaal aftappen van stroom. En dat is niet de eerste keer. De

gezinsvoogd van een van de kinderen heeft toen een brief gestuurd waarin volgens Peter en Sharon stond dat als het niet opgelost zou worden, de kinderen weg zouden worden gehaald. Jonge kinderen kunnen niet leven in een huis zonder gas, water en licht. Om dat te voorkomen wilde Sharon in ieder geval haar goede wil tonen en laten zien dat ze verantwoordelijkheid kan nemen en kan kiezen voor de kinderen. Dus kocht ze warme kleren. De WSNP schrijft echter voor dat mensen geen nieuwe schulden mogen aangaan. Doordat Sharon het geld van de bijzondere bijstand moet terugbetalen, ze kocht immers geen stofzuiger, maar kleren, doet ze dat feitelijk wel. Volgens de wet hebben ze dus geen recht meer op schuldsanering en is de kans groot dat hun schuldeisers binnenkort weer op de stoep staan. Dit gaat allemaal langs Peter heen. Hij bemoeit zich niet zo met geld. Hij heeft meerdere mislukte ggz-trajecten achter zijn naam staan en erkent dat hij depressief is. Eerst dachten ze dat het manisch depressief was, maar nu ben ik alleen maar depressief. Volgens de psycholoog moet Peter rust nemen. En tijd voor zichzelf. Zelf kijkt hij daar anders tegen aan. Kijk eens om je heen. Dat lukt hier niet. Bovendien wat moeten mijn kinderen en mijn vrouw als ik rust en tijd voor mezelf neem. Dan wordt het hier helemaal een teringzooi. Ik heb al zo vaak tegen die lui gezegd dat het niet zo gaat. Ik weet niet meer wat ik moet doen om het aan hun verstand te peuten. Daarnaast is rust niet het enige advies dat Peter krijgt. Volgens de gezinscoach moet Peter leren budgetteren en is het goed als Peter weer leert wennen aan het arbeidsproces door vrijwilligerswerk te doen. Hij is al jaren werkloos. Maar volgens de sociaal casemanager WWB moet hij juist een echte baan vinden. Als hij vrijwilligerswerk doet is hij niet beschikbaar voor werk. En als Peter niet beschikbaar is voor werk, terwijl hij wel kan werken, krijgt hij een korting op zijn uitkering. Ik doe het dus nooit goed.

Sharon is 29. Ze heeft een zwaar leven achter de rug en is blij met Peter die wat ouder is (41 jaar oud) ook al is hij "vaak nogal aanwezig" Ik heb nooit veel aan school gehad. Dat weet ik wel. Mijn vader zei vroeger al dat ik nergens goed voor was behalve de was. Hij timmerde erop los. Niet alleen mijn moeder hoor, maar mij ook. Daarom vindt Sharon het erg dat Peter en zijn oudste zoon Mike elkaar naar het leven staan.

Sharon werkte vroeger op de sociale werkplaats. Toen werd ze ziek en is ze gestopt. Sharon heeft chronische klachten en dat betekent dat ze soms niet uit haar bed komt vanwege de pijn. De huisarts weet niet precies waar het door komt. Haar ziekte is niet handig met zes kinderen. Maar zeker nu ze zwanger is van nummer zeven wil ze niet veel doen. Ik wil het beter doen nu. Dit kindje moet geen last hebben. Haar huisarts heeft geregeld dat Sharon in het ziekenhuis bevalt. Het valt Sharon moeilijk het huis op orde te houden. Ze doet vooral binnen haar best, maar buiten is niet haar pakkie-an. Dat moet de woningbouw maar doen, daar zijn ze toch voor of niet soms? De tuin ligt vol hout, vuilnis, onderdelen van auto's en speelgoed van de kleintjes. De wijkagent is al meerdere malen lang geweest met het verzoek op te ruimen. Tevergeefs, tot dusver.

Peter heeft het gehad met de hulpverlening. Dat komt hier maar binnen, drinkt koffie en gaat weer weg. En maar praten. Van iedereen krijgen we telefoonnummers en kaartjes. Maar onze problemen worden nooit aangepakt. En maar lullen dat het niet goed gaat met de kinderen. Dat we het anders moeten doen. Ik heb een papier aan de koelkast hangen met doelen en weet ik wat. Sharon kan het niet eens goed lezen. Ik weet niet wat ze van ons willen. Ik krijg geen antwoord. Die gezinscoach die hier was die zou dat gaan regelen. Dat het duidelijk wordt allemaal. Maar vorige maand kwam hier iemand van de gemeente brandveiligheid checken en toen liep er iemand mee van de Enaq. En nu gaan ze alles afsluiten omdat ik illegaal stroom zou aftappen.

Dit was een deel uit het verhaal van Peter en zijn gezin. Mijn oproep aan u is: sta op en ga naar de Koning. Vertel hem over Peter, over Marjan, over de Syrische vluchteling en de jonge Nigeriaan die in een rubberen boot armoede ontvlucht. Sta op en ga naar de koning. Vertel hem om zijn wetten en beleid die mensen in de verdrukking duwen aan te passen. Vraag hem de rijkdom in dit land eerlijk te verdelen zodat niemand naar de voedselbank hoeft om te eten, of met een lege maag naar school moet.

Vertel de koning dat er een eind moet komen aan de onzekerheid en flexibilisering van de arbeidsmarkt. Dat je in dit land kan werken en toch niet in staat bent om jouw huur te betalen en op straat belandt. Vraag de koning om maatschappelijke opvang en zorg weer in ere te herstellen. Opdat ouderen, chronisch zieken en gehandicapten niet hun hand hoeven op te houden bij familie, vrienden en kennissen maar de zorg, opvang en begeleiding krijgen die zij nodig hebben om een menswaardig leven te kunnen leiden. Vertel hem dat de participatiesamenleving niet voor iedereen is weggelegd. En dat de terugtrekkende overheid terug moet naar het publieke domein waar hij thuishoort.

Vertel hem dat we toe moeten naar een samenleving waarin de mens en niet het grootkapitaal en multinationals centraal moeten staan. Vertel hem dat dat zijn plicht is. Immers hij staat aan het hoofd van een rijk en beschaaf land waarin we moeten omzien naar elkaar en waarin iedereen een menswaardig leven kan leiden. Of je nu arm of rijk bent geboren.

Vertel dit aan de koning. Wees niet bang. Maar wees dapper. Zoals Ester. Vrees niet voor zijn toorn. Of voor jouw goede naam, reputatie, baan of jouw eigen kerngezin. Vrees voor niets wat jou zou kunnen tegenhouden. Laat je niet verleiden tot het idee dat het hun eigen schuld is, of dat iedereen verantwoordelijk is voor zichzelf en die verantwoordelijkheid maar moet pakken. De mens is inderdaad verantwoordelijk voor wat hij of zij doet. De mens heeft het recht op zijn of haar individualiteit. Maar dat ontslaat ons er niet van om te zien naar elkaar. De mens is weliswaar een individueel wezen maar wij zijn vooral sociale wezens. Ons leven krijgt pas zin in relatie tot het leven van anderen. Onze identiteit wordt pas helder in relatie met de identiteit van een ander. Wij zien wie wij zijn omdat anderen er ook zijn.

We hebben allemaal een Ester in ons leven nodig. Dit is een oproep om niet meer aan de zijlijn te staan maar een actieve houding aan te nemen voor anderen die onze steun hard kunnen gebruiken. Ik vraag u om samen met mij een pad te bewandelen dat moet leiden tot bevrijding van mensen die in de verdrukking leven.

Amma Asante

We lezen: Ester 4, 5, 6, 7

Amma Asante is bereikbaar via 'lt@dominicuasamsterdam.nl' ('tav Amma Asante')